

بررسی چالش‌های طرح مالیات بر عایدی سرمایه

چالش‌های طرح مالیات بر عایدی سرمایه با حضور نمایندگان از بخش خصوصی و دولتی در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز بررسی شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، کارگروه بررسی طرح مالیات بر عایدی سرمایه با حضور نمایندگان از اداره کل امور مالیاتی استان، اداره کل اقتصاد و دارایی، انجمن انبوه سازان استان و اتحادیه طلا و جواهر با هدف بررسی مزایا و معایب این طرح در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد. مسئول دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان با اشاره به اهمیت بررسی ابعاد مختلف طرح مالیات بر عایدی سرمایه گفت: دولت هدف از اخذ مالیات بر عایدی سرمایه را جلوگیری از سفته بازی و ورود سرمایه ها به بخش تولید عنوان می کند، اما در این شرایط که مسائل اقتصادی ناشی از تورم، فشار مضاعفی به بخش خصوصی و اقشار مختلف جامعه وارد کرده است، باید دید این طرح می تواند موثر واقع شود، یا موجب تورم بیشتر خواهد شد. نگرانی اصلی بخش خصوصی نیز همین امر است. نسرین درخشانی اضافه کرد: اگر تورم در حالت نرمال باشد، قطعاً اخذ مالیات بر عایدی سرمایه موجب کاهش سفته بازی و سوق سرمایه ها به سمت تولید می شود، ولی در عمل چنین شرایطی در جامعه وجود ندارد. بر اساس نظرات فعالان اقتصادی چندین ایراد بر این طرح وارد است که از جمله آن می توان به عدم در نظر گرفتن شرایط تورمی، استهلاك مسکن و خودرو، عدم توجه به سفته بازی در بورس کالا، مشروعیت و رسمیت دادن به خرید و فروش ارز و خروج سرمایه از کشور و ... اشاره کرد.

اصل طرح خوب است، اما یک سری اشکالات دارد

دبیر انجمن انبوه سازان استان آذربایجان شرقی در این کارگروه گفت: در ابتدا باید بگویم مالیات بر عایدی سرمایه، به نوعی مالیات بر سوداگری است، اصل طرح خوب است، اما یک سری اشکالات دارد.

محمد اسماعیل اکبری ادامه داد: به عنوان مثال در حوزه مسکن و بحث خرید و فروش، هرچه فاصله زمانی فروش با خرید نزدیکتر باشد، میزان مالیات اخذ شده بین ۴۰ تا ۶۰ درصد افزایش می یابد. در این بین تعدادی پروژه مشارکتی و پیش فروش وجود دارند که سازمان راه و شهرسازی، پس از انجام مراحل قانونی، سند را به نام خریداران منتقل می کند و در این صورت پیش خریداران مشمول مالیات بر عایدی سرمایه می شوند، در حالی که هنوز نقل و انتقالی صورت نگرفته است. وی افزود: به اعتقاد من مالیات بر عایدی سرمایه در بخش مسکن، چندان تاثیری در تولید مسکن ندارد، اما در حال حاضر چندین قانون مشکل دار در بخش مسکن وجود دارد و اجرای این طرح در این شرایط چندان نتیجه بخش نخواهد بود.

طرح مالیات بر عایدی سرمایه نیاز به چکش کاری دارد

نماینده اداره کل امور مالیاتی استان با بیان اینکه هدف اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، کمک به بخش تولید و جلوگیری از سوداگری است، گفت: بر خلاف برخی مطالبی که گفته می شود، این طرح تمام سرمایه ها را شامل نمی شود، در حقیقت فعالیت های سوداگرانه در حوزه طلا، ارز، رمز ارز، مسکن و خودرو مشمول این مالیات می شوند و پس از اجرای این طرح، مبالغ قابل توجهی به بخش تولید تزریق می شود.

علی عباسپور تشریح کرد: اولین ملکی که فروخته می شود، معاف از مالیات است، خودرو یا پلاطی (تا سقف 200 گرم) که بیش از سه سال از زمان خرید آن ها بگذرد برای هر فرد و همچنین اراضی کشاورزی معاف از مالیات هستند.

وی تاکید کرد: هدف این طرح جلوگیری از ساخت و ساز مسکن نیست، اما درصدد هستیم تا مانع از جولان بنگاه داران و دلالان که قیمت واقعی مسکن را 30 الی 40 درصد بالا می برند، شویم.

عباسپور با اشاره به اینکه طرح مالیات بر عایدی سرمایه در 187 کشور اجرا می شود، ادامه داد: گرچه باید بگوییم تورم این کشورها بالا نیست. ما باید قبول کنیم در شرایطی که در ساختار اقتصادی ما مشکل وجود دارد، این طرح باید قبل از اجرا در کمیسیون های تخصصی چکش کاری شود. این طرح ایراداتی هم دارد با این حال من خود طرح را مفید می دانم.

وی یکی از ایرادات طرح را عدم توجه به شرایط مختلف درآمدی در شهرهای مختلف دانست و افزود: این طرح نمی تواند با معیار واحدی تمام شهرها را شامل شود. عباسپور گفت: این طرح محدودیتی برای خرید نگذاشته است، بلکه فرد می تواند با توجه به نرخ مالیات بر عایدی سرمایه، انتخاب کند که سرمایه اش را کجا بخواهد. با این حال همه می دانیم که در کشور اعتماد به بخش تولید و بورس کم است و دولت باید مسیر درست و کم خطر را برای سرمایه گذاری تعریف کند.

مالیات بر عایدی سرمایه، سهم خواهی دولت از پول های مردم است

نماینده امور اقتصادی و دارایی استان در این نشست گفت: این طرح باید ریشه ای بررسی شود. ما دو نوع سرمایه داریم؛ سرمایه هوشمند و سرمایه غیرهوشمند. حال باید دید کدام سرمایه باید مشمول مالیات بر عایدی سرمایه شود و هم چنین بررسی کرد کدام سرمایه تورم را است. از نظر من پول غیر هوشمند که در دست افراد غیر متخصص است، تورم ایجاد می کند.

علی نعمتی، هدف دولت از طرح مالیات بر عایدی سرمایه را جلوگیری از احتکار سرمایه، قطع زنجیره دلالی و هدایت آن به سمت تولید دانست و افزود: علیرغم تمام موارد مطرح شده عملاً این اقدامات نتیجه بخش نخواهد بود، در اصل هدف پنهان دولت از این طرح، سهم خواهی از سرمایه های مردم است. به قول «کافکا»، دولتمردان قانون را نمی شکنند، فقط کمی خم می کنند.

وی ادامه داد: علیرغم اینکه دولت می خواهد با نظارت و کنترل بر سرمایه ها، جلوی افزایش سوداگری در جامعه را بگیرد، با اجرای این طرح عملاً تنها سرمایه ها را حبس می کند.

همه می دانیم ما در جامعه با بحران مدیریتی و بحران ساختار مواجه هستیم. متخصصان در حال خروج سرمایه های خود از کشور هستند و دست دولت هم از لحاظ مادی و معنوی خالی است، در این شرایط اخذ مالیات بر عایدی سرمایه اقدام معقولی به نظر می رسد، اما باید این سوال را پرسید، زمانی که مردم می توانند از سرمایه های خود در بخش هایی که نیاز به تخصص ندارند، و سود بیشتری نیز می دهد، استفاده کنند چرا باید به بخش پر ریسک تولید ورود کنند؟! آیا فردی که در ایجاد پول تخصصی ندارد، با اخذ مالیات بر سرمایه، به سمت تولید هدایت خواهد شد؟! مردم حق دارند پول های خود را در جایی سرمایه گذاری کنند که دارای امنیت بیشتری بوده و سود بیشتری به آنها بدهد. به عبارتی مردم مجبور هستند برای حفظ سرمایه خود به سمت بازار ارز، دلار، سکه، خودرو و مسکن بروند و اگر دولت می خواهد واقعاً در این زمینه کاری انجام دهد، باید شرایط مناسب برای سرمایه گذاری را فراهم کند نه اینکه از سود ناشی از تورم سهم خواهی کند.

اول تورم را مدیریت کنید، بعد مالیات بگیرید

مصطفی بهنیا؛ مشاور دبیرخانه شورای گفتگوی استان در این کارگروه گفت: روال کاری در کشورهای توسعه یافته به گونه ای است که مالیات شرکت ها و فعالان اقتصادی، پایین بوده و در مقابل مالیات بر عایدی سرمایه بالا است. این یک روال عادی و منطقی است، به شرطی که همزمان با اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، سایر شرایط نیز محیا باشد. وی ادامه داد: ما ابتدا باید تورم را مدیریت کنیم و سپس به فکر اخذ مالیات باشیم. در شرایطی که افزایش درآمد و سرمایه های ما ناشی از تورم است و در عمل سودی نکرده ایم، اخذ مالیات بی مفهوم است.

بهنیا گفت: این طرح مزایایی نیز دارد، اما اگر در اجرای آن، شرایط خاص جامعه در نظر گرفته نشود، بدتر تورم را خواهد شد و حتی به خروج سرمایه های بیشتر از کشور می انجامد.

مالیات بر عایدی سرمایه، نتیجه ای جز رکود ندارد

رئیس اتحادیه طلا و جواهر آذربایجان شرقی نیز در این کارگروه تاکید کرد: گفته می شود با اجرای این طرح، دست سوداگران از بازار قطع و سرمایه ها به سمت تولید خواهد رفت، اما واقعیت این است که مجرم جای دیگری است و ما برای فرد دیگری حکم صادر می کنیم. پورا قدم شریبانی ادامه داد: ریشه تورم از نقدینگی است و همه ما می دانیم منشأ آن چیست، پس با اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، در اصل قضیه هیچ اتفاقی نخواهد افتاد. تورم همچنان باقی می ماند و حتی شاید تشدید نیز شود.

وی گفت: در علم اقتصاد پول به سمتی می رود که سودآور باشد. در این شرایط اقتصادی من روزی را می بینم که قیمت کالاهای اساسی به طرز وحشتناکی بالا می رود. این طرح نتیجه ای جز رکود ندارد، چرا که وقتی مردم به سیاست های دولت و بازارهای داخلی اعتماد ندارند، در هر صورت به سمت تولید نخواهند رفت.

طرح مالیات بر عایدی سرمایه چالش آفرین است

وکیل دادگستری و مشاور حقوقی در این جلسه با تاکید بر اینکه تصویب طرح مالیات بر عایدی سرمایه، چالش های متعددی به همراه دارد، گفت: وقتی گفته می شود این طرح در 187 کشور دنیا اجرا می شود، قبل از آن باید دید آیا در کشورهای دیگر چنین تورم وحشتناکی وجود دارد؟! موسی جداری سلامی با بیان این مطلب افزود: این طرح برای بنگاه های اقتصادی نیز مشکل آفرین است، چه برسد به مردم عادی که با نحوه سرمایه گذاری آشنایی ندارند.

نگرانی بخش خصوصی از مدل ایرانی طرح مالیات بر عایدی سرمایه

ناصر امامی فرد؛ مشاور حقوقی اتاق بازرگانی تبریز در این کارگروه گفت: این طرح بیشتر جنبه توجیهی دارد که شامل کاهش تورم، جلوگیری از سوداگری و کسب درآمد برای دولت می شود. همگی بر این نکته اذعان داریم که حفره مخربی به نام تورم در اقتصاد ایران وجود دارد. وی نگرانی اصلی بخش خصوصی را اجرای این طرح بر اساس مدل ایرانی دانست و افزود: ما در بیشتر موارد در قوانین مشکل نداریم، بلکه در اجرای آن به مسئله برمی خوریم. به همین دلیل قبل از آزمون و خطا باید به تجربیات کشورهای دیگر در این زمینه نگاه کرده و از آنها بهره ببریم. امامی فرد، عدم تمایز بین عایدی بر سرمایه واقعی و غیر واقعی، عدم تمایز بین سرمایه سودده و زیان ده، تعدیلات مربوط به تورم، تعدیلات مربوط و استهلاک و... را از ایرادات این طرح دانست. وی گفت: هنوز سازوکار دقیقی برای اجرای این طرح اندیشیده نشده است و تناقضات اساسی در اجرای آن وجود دارد. پیشنهاد من اخذ مالیات بر عایدی سرمایه واقعی است، نه مالیات بر ثروت و سود ناشی از تورم.